

St1 Biokaasu Oy
PL 68, 00521 HELSINKI
3418034-5

Päätös Tukes 15886/03.02.00/2025

Asia

Nesteytetyn biometaanin (LBG) tankkausaseman rakentamislupa

Kohde

Yrityksen tiedot: St1 Biokaasu Oy (3418034-5)

Kohteen osoite: Kuriirintie 18, 28430 PORI

Kiinteistötunnukset: 609-80-5-1

Päätös

St1 Biokaasu Oy saa rakentaa julkisen nesteytetyn biometaanin (LBG) tankkausaseman, johon kuuluu yksi pystymallinen nesteytetyn biometaanin (88 m³) varastosäiliö ja yksi nestemäisen typen (11 m³) varastosäiliö. Nesteytetyn biometaanin kokonaisvarastointimäärä tankkausasemalla saa olla enintään 44 tonnia. Lisäksi tankkausasemalla saa varastoida pieniä määriä muita kemikaaleja. LBG tuodaan tankkausasemalle säilöautolla, josta se puretaan LBG-varastosäiliöön. Tankkausasemalla on kaksi LBG-jakelumittaria.

Tämän päätöksen voimassaolo edellyttää, että toiminnanharjoittaja huolehtii siitä, että tankkausasema ja varasto toteutetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Toiminnanharjoittajan on noudatettava esittämiään turvallisuusmenettelyjä onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä toimittava muiltakin osin hakemuksessa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Toiminnanharjoittajan on noudatettava tässä päätöksessä annettuja määräyksiä ja ehtoja. Toiminta on laajamittaista vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia. Laitos luokitellaan lupalaitokseksi.

Konsultointivýhyke

Kohteen konsultointivähyke on 0,5 km. Konsultointivähyke määritetään lähtökohtaisesti kohteen tontin rajasta. Kuntaa kehoitetaan pyytämään konsultointivähykkeellä tapahtuvista kaavamuutoksista ja merkittävämmästä rakentamisesta lausunto Tukesilta ja pelastuslaitokselta.

Tarkastus

Tankkausasemaa ei saa ottaa käyttöön ennen kuin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tarkastanut sen. Tarkastuksessa käydään läpi, että tankkausaseman toteutus on säännösten ja tämän päätöksen ehtojen mukainen. (L 390/2005 26 a §)

Käyttöönottotarkastuksen jälkeen Tukes tekee tankkausasemalle määräaikaistarkastuksia lähtökohtaisesti viiden vuoden välein. Tarkastustajuutta voidaan tihentää tai harventaa tankkausaseman turvallisuustilanteen ja tarkastustulosten perusteella.

Toiminnan kuvaus

St1 Biokaasu Oy rakentaa Porin kaupungin alueelle Honkaluodon uuden julkisen nesteytetyn biometaanin (LBG) tankkausaseman. Tankkausasema koostuu seuraavista pääkomponenteista:

- Varastosäiliö, johon on integroitu:
 - LBG-varastosäiliö (88 m³)
 - LIN-säiliö (11 m³)
 - LBG-pumppu
 - LBG-varastosäiliön boil-off-kaasujen hallintajärjestelmä
- LBG-jakelumittarisaareke (2 kpl)
- Sähkötila
- Turva- ja kaukovalvontajärjestelmä

Tankkausasemalla on oma ohjaus- ja hätäpysäytysjärjestelmä. LBG kuljetetaan tankkausasemalle säiliöautolla, josta LBG puretaan letkulla säiliöauton pumpun avulla varastosäiliöön. Varastosäiliöstä LBG johdetaan pumpun, putkiston ja LBG-jakelumittarin kautta tankattavaan ajoneuvoon.

Tankkausaseman boil-off-kaasua hallitaan nestemäisen typen (LIN) avulla. Tavoitteena tankkausasemilla on nollapäästöt. Varastosäiliön täytön aikana muodostuva boil-off-kaasu on mahdollista ohjata kaasunpalautuksena säiliöautoon, josta täyttö tehdään.

Tankkausaseman LBG- ja LIN-putkistot ovat ruostumatonta terästä. Prosessialueen ja LBG-tankkauskatosten välinen putkisto asennetaan betoniseen betonilaattakansitettuun kanaaliin (ns. VIP-kanaali).

Asemalla on kaasun- ja liekinilmaisimet, paine- ja lämpötilamittaukset, hätäseis-painikkeet, kuolleen miehen kytkimet ja kameravalvonta.

Aseman prosessialue aidataan kauttaaltaan vähintään 2,4 m korkealla teräsrakenteisella aidalla. Aidan portit pidetään lukittuina, pois lukien huolto ym. tilanteet. Korokkeille rakennettaviin tankkauskatoksiin rakennetaan törmäyssuojat maantiekajteesta. Aidattu prosessialue ja kohteen SIA-kontti (Sähkö, Instrumentointi, Automaatio) on ympäröity maantiekajteella, pois lukien kohdat, joissa aidassa kulkuportti.

Tankkausasemalle sijoitetaan 12 kg:n jauhesammuttimia tankkauskatoksiin (1kpl/katos) ja LBG-säiliön täyttöpaikalle. Sähkötilaan sijoitetaan 5 kg hiilidioksidikäsiammutin, silmänhuuhtelupullot (2 kpl) ja ensiapupakkaus.

Vaarallisia kemikaaleja varastoidaan alueella enintään seuraavat määrät:

Kemikaali	Luokitus	Määrä
Nesteytetty biometaani (LBG)	H220, H280, H281	44 t (88 m ³)

Päätöksen ehdot

1. Tankkausasemalle laaditun riskin arvioinnin tulokset on huomioitava suunnittelussa, käytössä ja ohjeistuksessa. Arvioinnissa esille tulleet toimenpiteet riskien hallitsemiseksi on toteutettava. (L 390/2005 10 §)
2. Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä kemikaaliluetteloa KemiDigi-järjestelmässä (<https://tukes.fi/kemidigi>).
3. Nesteytetyn biometaanin tankkausaseman suunnittelemisessa ja rakentamisessa on noudatettava standardia SFS-EN ISO 16924:2018. Mikäli standardista poiketaan on toiminnanharjoittajan osoitettava tekemänsä poikkeamat siten, että standardia vastaavat turvallisuusvaatimukset täyttyvät. (L 390/2005 135 §)
4. Maanalaisessa putkikanaalissa olevat putket on liitettävä hitsaten, mahdollisten vuotojen välttämiseksi. (SFS-EN ISO 16924:2018) (L 390/2005 135 §)
5. LBG-putkistot on suunniteltava ja valmistettava vähintään painelaitesäädösten luokan I vaatimustasoa vastaavasti, vaikka ne eivät kuuluisikaan painelaitesäädösten mukaisiin luokkiin I – III putken nimelliskoon ja suurimman sallitun käyttöpaineen perusteella.
6. LBG-tankkausaseman suojarakennusten on oltava palamatonta materiaalia, vähintään A2-s1, d0-luokka ja rakenteeltaan sellaisia, ettei kaasua kerääny rakennusten sisälle tai rakenteisiin. (VNa 551/2009 Liite II 9.2)
7. Tankkausasema on varustettava säätö- ja turvajärjestelmällä, jolla estetään suurimman sallitun paineen ylittyminen ja sallittujen lämpötilojen ylittyminen tai alittuminen. (VNa 551/2009 Liite II 9.2)

8. Tankkausasemalle on sijoitettava turvallisen toiminnan kannalta riittävä määrä hätäseis-painikkeita. (VNa 551/2009 Liite II 9.2)
9. LBG-säiliö, putkistot, laitteistot ja rakennukset on maadoitettava ja yhdistettävä potentiaalintasaukseen. LBG:tä tuovan ajoneuvon maadoitustarve on myös huomioitava.
10. Tankkausasemalla on oltava reitit pelastuskaluston liikkumiselle ja hätäpoistumiselle. (VNa 551/2009 Liite II 9.2)
11. LBG-vuodon hallinnassa on huomioitava, että vuodot eivät pääse hulevesikaivoihin ja -viemäriin tai muihin maanalaisiin rakenteisiin.
12. Toiminnanharjoittajan on esitettävä Tukesille seuraavat asiakirjat LBG-tankkausaseman käyttöönottotarkastuksessa:
 - a. Tankkausaseman laitekokonaisuuden (säiliöt, laitteet ja putkistot) EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus (valmistaja) ja vaatimustenmukaisuustodistus (ilmoitettu laitos) on esitettävä Tukesille käyttöönottotarkastuksessa ja sisällytettävä valvontakirjaan.
 - b. Painelaitteet on tarkastettava ennen käyttöönottoa ja käyttöönoton yhteydessä painelaitesäädösten mukaisesti. LBG-säiliön ja muiden rekisteröitävien painelaitteiden ensimmäisen määräaikaistarkastuksen pöytäkirjat on esitettävä Tukesille käyttöönottotarkastuksessa ja sisällytettävä valvontakirjaan. (L 1144/2016 53, 55 §)
 - c. Sähkölaitteiston sähköturvallisuuslain edellyttämä varmennustarkastus tai LBG-tankkausasemalle edellytettävä sähkötarkastus on tehtävä ennen tankkausaseman käyttöönottoa. Sähkötarkastuksessa on sovellettava standardia SFS 5825 (Varmennustarkastus) ja todettava myös ukkossuojauksen asianmukaisuus ja maadoitusten riittävyys. Pöytäkirja on esitettävä Tukesille käyttöönottotarkastuksessa ja liitettävä valvontakirjaan.
 - d. Turva-automaatiojärjestelmän turvallisuuteen liittyvän järjestelmän arviointidokumentti on esitettävä Tukesille käyttöönottotarkastuksessa ja sisällytettävä valvontakirjaan. Arvioinnissa on otettava huomioon laitteiston koko elinkaari.
13. Toiminnanharjoittajan on nimettävä maakaasusetuksen ja painelaitesäädösten mukaiset käytönvalvojat ja sijaiset ennen LBG-tankkausaseman käyttöönottoa. Vastuuhenkilöt käydään läpi käyttöönottotarkastuksessa. Toiminnanharjoittajan on kirjallisesti ilmoitettava nimeämänsä maakaasun käytönvalvoja ja sijainen Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. (VNa 551/2009 22 §)
14. Laitteiston ennakkohuoltosuunnitelmaa on ylläpidettävä kunnossapitojärjestelmässä. (L 390/2005 12 §)
15. Laitteistot ja putkistot on merkittävä sisältöä ja virtaussuuntaa osoittavin merkinnöin. Käyttö- ja poikkeamatilanteiden kannalta merkittävimmät toimilaitteet merkitään. Merkintöjen kunnon seuranta on sisällytettävä kunnossapitojärjestelmään. (L 390/2005 13 §)

16. Alueelle on asennettava tuulipussi. Tuulipussin kunnon seuranta on sisällytettävä kunnossapitojärjestelmään. (L 390/2005 14 §)
17. Turvallisen käytön, kunnossapidon ja huollon järjestämisestä on laadittava ohjeistus, joka kattaa toiminnan ohjeistuksen normaali- ja poikkeustilanteiden varalta. (VNa 551/2009 26 §)
18. Käyttö- ja huoltohenkilökunnalle ja LBG:tä asemalle tuoville säiliöajoneuvojen kuljettajille on annettava koulutus normaali- ja poikkeustilanteissa toimimisesta. Koulutukseen osallistuneet on kirjattava ylös. Koulutus on uusittava toiminnanharjoittajan määrittämin väliajoin. (L 390/2005 11 §)
19. LBG-säiliön täytön ajaksi säiliöauton turva-alue on rajattava ulkopuolisilta esimerkiksi varoituskartioilla. (L 390/2005 16 §)
20. LBG-tankkausasemalle on laadittava sisäinen pelastussuunnitelma. Sisäinen pelastussuunnitelma on toimitettava pelastuslaitokselle ja Tukesille ennen aseman käyttöönottotarkastusta. Sisäinen pelastussuunnitelma käydään läpi käyttöönottotarkastuksella. (L 390/2005 28 §)
21. Rakentamisen aikana kertyvistä asiakirjoista ja tarkastuspöytäkirjoista on koottava maakaasusetuksen mukainen valvontakirja. (VNa 551/2009 31 §)

Päätöksen perustelut

Yleistä

Tukes on käsitellyt hakemuksen maakaasusetuksen (VNa 551/2009) 9 §:ssä varastoinnille vaadittavana rakentamislupana. Julkinen nesteytetyn biometaanin (LBG) tankkausasema sijoittuu Porin kaupungin Honkaluodon kaupunginosaan kiinteistölle (kiinteistötunnus 609-80-5-1), jonka St1 Biokaasu Oy on vuokrannut Porin kaupungilta LBG-tankkausasemaa varten. Liikennöinti asemalle tapahtuu Viestitien ja Kuriirintien liittymien kautta.

Kaavan soveltuvuus

Tankkausasema sijoittuu Porin kaupungin omistamalle tontille, jonka St1 Biokaasu Oy on vuokrannut LBG-tankkausasemalle. Tontin asemakaavan mukainen kaavamerkintä on K-39 (Liike-, toimisto-, tuotanto- ja varastorakennusten korttelialue). Porin kaupunki on myöntänyt St1 Biokaasu Oy:lle poikkeamisluvan asemakaavamääräysten mukaisesta käyttötarkoituksesta, ajoliittymän sijoittumisesta ja rakenteiden ylimmän kohdan korkeusasemasta. Poikkeamispäätös on toimitettu Tukesille hakemuksen liitteenä.

Viereiset tontit on merkitty asemakaavassa seuraavasti: koillispuolen tontit TK-10 (teollisuus-, varasto-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue), kaakkoispuolen tontti VP (puisto) sekä lounais- ja luoteispuolen tontit K-39 (liike-, toimisto-, tuotanto- ja varastorakennusten korttelialue).

Lähimmät kohteet

Hakemuksen liitteenä olevassa suojaetäisyydeltä tarkastelussa on esitetty etäisyydet lähimpiin kohteisiin. Tarkastelun perusteella suojaetäisyydet ulkopuolisiin kohteisiin täyttyvät ohjeen (Ohje kaasun tankkausasemille) mukaisesti.

Jakeluaseman läheisyydessä sijaitsee pääasiassa liiketoiminta- ja varastorakennuksia. Lähin rakennus (varasto) on viereisellä tontilla noin 37 metrin etäisyydellä ja sen vieressä lähin asuinrakennus noin 40 metrin etäisyydellä. Noin 55 metrin päässä Kuriirintien itäpuolella on varasto- ja toimitilarakennuksia, ja Hiitolantien eteläpuolella noin 90 metrin etäisyydellä toimii autopesula ja fysioterapiavastaanotto. Valtatie 2 kulkee noin 500 metrin päässä ja valtatie 11 noin 430 metrin päässä jakeluasemasta.

Kohteen saavutettavuus

Tankkausasemaa pääsee lähestymään vähintään kahdesta eri suunnasta.

Riskien arviointi

LBG-tankkausasemalle on tehty HAZOP-riskianalyysi. Tarkastelussa on käsitelty tankkausaseman prosessiriskejä, riskien ehkäisyä ja hallintaa.

Onnettomuudet ja niiden vaikutukset

Seurausanalyysissä on tarkasteltu toiminnan kannalta merkittävimpiä onnettomuusskenaarioita ja arvioitu niiden vaikutusalueet. Laskentaohjelmistona käytettiin Det Norske Veritasin (DNV) PHAST-ohjelmiston versiota 9.11.

Onnettomuusskenaarioina tarkasteltiin

- Letkuvuotoa LBG-säiliöauton purkutilanteessa
- LBG-säiliön vuotoaltaan allaspalo
- Letkuvuotoa LBG-tankkausmittarilla
- LBG:n vapautumista ulospuhalluksesta

Suurin osa vaikutuksista ei ulottunut tontin ulkopuolelle. Merkittävimmät vaikutukset liittyivät LBG-säiliöauton purkutilanteessa tapahtuvaan vuotoon. Tällöin lämpösäteily ulottui enimmillään 46 metriin (3 kW/m²), 36 metriin (5 kW/m²) ja 23 metriin (8 kW/m²) tyypillisissä sääolosuhteissa (5D). Vaikutukset ulottuivat osittain Viestitielelle ja Kuriirintielle. Vakavimmassa tankkausletkun vuotoskenaariossa lämpösäteily ulottui viereisen tontin varastorakennukseen, mutta tällaisen pitkäkestoisen vuodon arvioidaan olevan epätodennäköinen. Todennäköisempien

onnettomuuksien vaikutusalueilla ei sijaitse ryhmän A tai B rakennuksia. Analyysissä ei huomioitu LBG-tankkausaseman automaattisia vuodonkatkaisuun tarkoitettuja turvatoimintoja.

Seurausanalyysissä ei ole tarkasteltu räjähdysten ylipainevaikutuksia, sillä syttymiskelpoisen kaasupilven alueella esteisyys on vähäistä (sijaintipaikka avoin ja rajoittavia tiloja ei ole välittömässä läheisyydessä) ja näin ollen mahdollisuus kaasun kertymiselle ja räjähdykselle on arvioitu pieneksi.

Onnettomuuksiin varautuminen

LBG-tankkauskatokset ja LBG-säiliön täyttöpaikka varustetaan kaasunhaistajilla ja liekinilmaisimilla. LBG-säiliön venttiilikaapissa on myös lämpötilamittaukseen perustuva LBG-vuotoilmaisin.

Tankkausasema varustetaan varoitusvalolla eli ns. liikennevaloilla kaasuvuototilanteiden varalle.

Mahdollisessa säiliöauton letkurikkotilanteessa vuoto ohjataan LBG-säiliön viereen, josta se haihtuu ympäröivään ilmaan. Suurempien vuotojen hallinta prosessialueella tapahtuu ohjaamalla vuodot aidatulta prosessialueelta ja varastosäiliön täyttöpaikalta kallistuksin pois ajoneuvojen suunnasta turvalliseen suuntaan kivimursketäytteiselle vuotosyvennykselle.

Tankkausasema kytketään kaukovalvontaan. Kaukovalvontajärjestelmän sähkönsyöttö on varmistettu tasasähköjärjestelmällä (UPS).

Asema varustetaan tallentavalla kameravalvonnalla. Hätäpysäytyksen aiheuttavat laitteet on kytketty laitoksen turvajärjestelmään, joka saattaa laitoksen turvalliseen tilaan. Lisäksi asema varustetaan tuulipussilla joka sijoitetaan näkyvälle paikalle.

LBG-tankkausasematontin lounaispuolelle rakennetaan betoninen suojamuuri (EI120) suojaamaan viereisen tontin varastorakennusta mahdollisilta lämpösäteilyvaikutuksilta.

Tankkausasemalle on laadittu räjähdysuojasiasiakirja, tilaluokituspiirustukset ja EX-laiteluettelo. Räjähdysuojasiasiakirja tarkastetaan, kun tankkausasemalle tehdään muutoksia sekä määräaikaistarkastusten yhteydessä.

Hakemuksessa on kuvattu tankkausaseman suunnitteluperiaatteet (säädökset, standardit ja ohjeet).

Henkilöturvallisuus huomioidaan toimintatapaohjeistuksilla.

Lupahakemuksen käsittely

- Hakemuksen vastaanottaminen, 19.12.2025, St1 Biokaasu Oy
- Täydennyksen pyytäminen, 30.01.2026
- Täydennyksen vastaanottaminen, 13.02.2026
- Lausunnon pyytäminen, 18.02.2026
- Kuuleminen, 18.02.2026

- Lausunnon vastaanottaminen, 13.03.2026, Satakunnan Hyvinvointialue, Pelastuslaitos Pori
- Lisätietojen vastaanottaminen, 09.04.2026
- Lisätietojen vastaanottaminen, 01.07.2026

Käsittelymaksu

Päätösmaksu 4000 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus (Palkeet) lähettää laskun hakijalle. (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista 797/2024)

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Ilmoitus hakemuksen vireilläolosta on julkaistu Tukesin verkkosivuilla 18.2.2026. Hakemuksen nähtävilläolosta on ilmoitettu myös Porilainen lehdessä 26.2.2026. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä 18.2.-27.3.2026 välisen ajan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin verkkosivuilla. Mielipiteiden ja muistutusten määräaika oli 3.4.2026. Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai esitetty mielipiteitä.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot

Tukes pyysi hakemuksesta lausunnot Lupa- ja valvontavirastolta, Satakunnan pelastuslaitokselta sekä Porin kaupungilta. Lupa- ja valvontavirasto sekä Porin kaupunki eivät antaneet lausuntoa.

Lausunto, Satakunnan pelastuslaitos

Satakunnan pelastuslaitos totesi 13.3.2026 antamassaan lausunnossaan muun muassa, että noin 150 metrin päähän LBG-tankkausasemasta on rakentumassa Satakunnan Hyvinvointialueen keskitetty ruokahuollon tuotantolaitos. Mahdollinen biometaanista johtuva onnettomuus ei saisi aiheuttaa tarpeetonta katkoa tai uhkaa ko. toiminnalle. Lisäksi hakemusaineistosta puuttuu sisäinen pelastussuunnitelma, minkä vuoksi pelastusviranomaisen ei voi tässä vaiheessa arvioida pelastustoiminnan edellytyksiä tarkemmin.

LBG-tankkausaseman sijoittamisessa huomioitavat todennäköisimmät onnettomuusvaikutukset ulottuivat pisimmillään noin 50 metrin etäisyydelle. Satakunnan pelastuslaitoksen lausunto on huomioitu erityisesti päätöksen ehdossa 20.

Muutoksenhaku

Valitusoikeus päätöksestä määräytyy vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 127a §:n perusteella.

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (L 390/2005 126 §)

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että tästä päätöksestä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Tukesilta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. (Maksuperustelaki (150/1992) 11 b §)

Sovelletut säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

Valtioneuvoston asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta (551/2009)

Painelaitelaki (1144/2016)

Sähköturvallisuuslaki (1135/2016)

Lisätietoja päätöksestä

ylitarkastaja Suvi Perälä, etunimi.sukunimi@tukes.fi, puh. 029 5052 134

Esittelijä: Suvi Perälä, Ylitarkastaja

Ratkaisija: Markus Kauppinen, Ryhmäpäällikkö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/Työsuojelun toimiala

Lupa- ja valvontavirasto/Ympäristön toimiala

Porin kaupunki

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Päätös

10/12

02.07.2026

Tukes 15886/03.02.00/2025

Satakunnan pelastuslaitos

VALITUSOSOITUS

Jos haluat hakea muutosta päätökseen, toimi näiden ohjeiden mukaisesti.

MITÄ TIETOJA VALITUKSESSA ON OLTAVA

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Kerro valituksessa seuraavat asiat:

- Muutokset, joita vaadit päätökseen sekä muutosten perustelut.
- Jos et ole päätöksen kohde, kerro, mihin valitusoikeutesi perustuu.
- Valittajan nimi, henkilötunnus ja kotikunta / yritys- ja yhteisötunnus ja yrityksen kotipaikka
- Valittajan postiosoite, puhelinnumero ja tarvittaessa sähköpostiosoite. Jos käytät hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköistä asiointipalvelua, sähköpostiosoitetta ei tarvitse ilmoittaa.
- Jos valituksen laatii puolestasi laillinen edustaja tai asiamies, ilmoita myös hänen nimensä ja yhteystietonsa.

Liitä valitukseen seuraavat asiakirjat (alkuperäisenä tai jäljennöksenä):

- päätös ja sen liitteet
- tämä valitusosoitus
- mahdolliset muut asiakirjat, joita haluat esittää vaatimustesi tueksi
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta.

MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS ON TEHTÄVÄ

Valitusaika on 30 päivää. Valitusajan laskeminen alkaa päätöksen tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Sähköisesti toimitettavan valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Jos lähetät valituksen postissa tai viet sen hallinto-oikeuteen, sen on saavuttava virka-aikana ennen valitusajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivä määräytyy sen mukaan, miten päätös on lähetetty tiedoksi:

- Jos päätös on postitettu saantitodistuksella, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Liitä saantitodistus valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on lähetetty sähköpostilla, sen katsotaan tulleen tiedoksi kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta ilmene.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä (7) päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.

Jos päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun päätös ja kuulutus on julkaistu.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. [Tuomioistuinmaksulaissa](#) (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

MINNE JA MITEN TOIMITAT VALITUKSEN

Tee valitus ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Palvelu ei ole käytössä Ahvenanmaan hallintotuomioistuimessa.

Voit toimittaa valituksen hallinto-oikeudelle myös sähköpostilla, henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen perille toimittaminen on lähettäjän vastuulla.

Alta löydät tiedot siitä tuomioistuimesta, jolle valitus tehdään. Tuomioistuimen muut yhteystiedot löydät Tuomioistuinlaitoksen verkkosivuilta osoitteesta <https://tuomioistuimet.fi/fi/index/yhteystiedot.html>.

TUOMIOISTUIN, JOLLE VALITUS TEHDÄÄN:

Turun hallinto-oikeus, PL 32 (käyntiosoite Sairashuoneenkatu 2-4), 20101 Turku

